

ສະພາບການ
ປູກໝາກແໜ່ງຢູ່ແຂວງຜົ້ງສາລີ

ສູ່ວັນທອງ ໄຊຍາລາດ
ຂະແໜງສົ່ງເສີມກະສິກໍາ ແລະ ສະຫະກອນ

ຫ້ວຂໍ້ ນໍາສະເໜີ

1

ປະຫວັດຄວາມເປັນມາ/ສະພາບລວມ

2

ຕ້ອງໂສ້ຕະຫຼາດໝາກແໜ່ງ

3

ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້

4

ບັນຫາໝາກແໜ່ງ

ຫົວຂໍ້ 1. ປະຫວັດຄວາມເປັນມາ/ສະພາບລວມ

- ✓ ໝາກແໜ່ງແມ່ນຜົດເຄື່ອງປ່າຂອງດົງຊະນິດໜຶ່ງ ທີ່ປະຊາຊົນຊາວແຂວງຜົ້ງສາລີໄດ້ຮູ້ຈັກກັນມາເປັນເວລາຫຼາຍກວ່າ 3 ທົດສະວັດ.
- ✓ ໄດ້ມີການປູກ ແລະ ຄຸ້ມຄອງນໍາໃຊ້ຢ່າງກ້ວາງຂວາງໃນທົ່ວແຂວງ ຊຶ່ງແຕ່ລະປີໄດ້ເກັບໝາກແໜ່ງຂາຍ ເພື່ອຊ່ວຍແກ້ໄຂ ແລະ ປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງເຂົາເຈົ້າໃຫ້ດີຂຶ້ນເທື່ອລະກ້າວ.
- ✓ ຜ່ານມາຊາວຜົ້ງສາລີເຄີຍປູກ ແລະ ເກັບກູ້ໝາກແໜ່ງມີ 4 ເຊື້ອພັນ ຄື: ໝາກແໜ່ງກວາງຕຸງ, ໝາກແໜ່ງປາກຊ່ອງ, ໝາກແໜ່ງປ່າຂຽວ ແລະ ແດງ, ແຕ່ນິຍົມກັນປູກຫຼາຍແມ່ນໝາກແໜ່ງກວາງຕຸງຂອງຈີນ.

- ✓ ໝາກແໜ່ງ ມີຖິ່ນກຳເນີດຈາກປະເທດຈີນ ຈັດຢູ່ໃນປະເພດພືດຕະກູນຂີງ, ຂ່າ (Zingberaceac).
- ✓ ໝາກແໜ່ງມີຊື່ວິທະຍາສາດວ່າ: Amomum xanhioides Wall.
- ✓ ໝາກແໜ່ງກວາງຕຸງ ມີ 2 ຊະນິດ ຄື: ຊະນິດໝາກຍາວ (Amomum Aromaticum) ແລະ ຊະນິດໝາກມົນ (Amomum Villosum), ສ່ວນໝາກແໜ່ງປາກຊອງ (Amomum Longiligular)
- ✓ ຢູ່ໃນໂລກມີໝາກແໜ່ງຫຼາຍກວ່າ 150 ຊະນິດ (ສະເພາະຢູ່ຈີນ 20 ຊະນິດ) ສ່ວນຫຼາຍມີຢູ່ໃນທະວີບອາຊີເຊັ່ນ: ຈີນ, ຫວຽດນາມ, ອິນໂດເນເຊຍ, ພະມ້າ, ກຳປູເຈຍ, ລາວ ...

- ✓ ທຳອິດໃນປີ 1987 ຊາວບ້ານນາຫວາຍທີ່ໄປຢາມພີ່ນ້ອງຢູ່ຈີນໄດ້ນຳເອົາແກ່ນມາປູກກ່ອນ ແລະຕໍ່ມາໄດ້ເອົາເບ້ຍມາປູກຕື່ມຈີນແຜ່ຂະຫຼາຍອອກ
- ✓ ຈາກນັ້ນໃນປີ1997 ໂຄງການPDDP ໄດ້ເຂົ້າມາສະໜັບສະໜູນຊາວກະສິກອນເມືອງຜຶ້ງສາລີປູກ ມີໝາກແໜ່ງກວາງຕຸ້ງ 2ຊະນິດ: ຍາວແລະມົນ.
- ✓ ຕໍ່ມາມີບັນດາໂຄງການຕ່າງໆເຂົ້າມາຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມປູກຕໍ່ເຊັ່ນ: ໂຄງການ EU AusAID, GAA, NU DP, Care...ແລະໄດ້ນຳເອົາແນວພັນປາກຊ່ອງ ເຂົ້າມາປູກຕື່ມອີກ.
- ✓ ມາຮອດປະຈຸບັນ ໝາກແໜ່ງກວາງຕຸ້ງ ໄດ້ຮັບການຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມປູກໃນ 7 ເມືອງທົ່ວແຂວງ, ກວມ 436 ບ້ານ, 19,465 ຄອບຄົວ, ເນື້ອທີ່ປູກ 7,554.9ຮຕ, ເນື້ອທີ່ເກັບກ່ຽວ 3,979.97ຮຕ, ສາມາດເກັບກູ້ຜົນຜິດໄດ້ 1,671.6ໂຕນ, ສະມັດຕະພາບສະເລ່ຍ 0.42 ໂຕນ/ຮຕ.

ຜົນຜະລິດໝາກແໜ່ງກວາງຕຸງ

ຫົວຂໍ້ 2. ຕ້ອງໂສ້ຕະຫຼາດໝາກແໜ່ງ

- ໝາກແໜ່ງເປັນເຄື່ອງປ່າຂອງດົງທີ່ມີຄຸນປະໂຫຽດສູງ ແລະເປັນພືດສິນຄ້າຊະນິດໜຶ່ງທີ່ສາມາດສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ກັບຊາວກະສິກອນຫຼາຍສົມຄວນ ເພາະມີລາຄາດີ ບໍ່ສະເພາະແຕ່ໃນປະຈຸບັນກໍ່ຄືໃນອະນາຄົດ ຄວາມຕ້ອງການໝາກແໜ່ງໃນຕະຫຼາດແມ່ນມີຫຼາຍ.
- ນັບແຕ່ປີ 2013 ເປັນຕົ້ນມາ ມີຫຼາຍບ້ານຫຼາຍຄອບຄົວໄດ້ເກັບກູ້ໝາກແໜ່ງຂາຍ ແລະ ສ້າງລາຍຮັບເພີ່ມຂຶ້ນເກືອບເທົ່າຕົວເມື່ອທຽບກັບຫຼາຍປີທີ່ຜ່ານມາ, ເນື່ອງຈາກໝາກແໜ່ງກວາງຕຸງເປັນທີ່ຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໂດຍສະເພາະຕະຫຼາດໃນ ສປ ຈີນ, ຊຶ່ງມີລາຄາຂາຍສະເລ່ຍປະມານ 415,000 ກີບ/ກິໂລ (ໝາກແຫ້ງ).

ລະບົບຕ້ອງໄສ້ການຕະຫຼາດໝາກແໜ່ງ

ຂັ້ນຕອນການຕະຫລາດ

ພາກລັດໃຫ້ການ
ຊຸກຍູ້/ສົ່ງເສີມ

ຊາວກະສິກອນ
ຜູ້ຜະລິດ

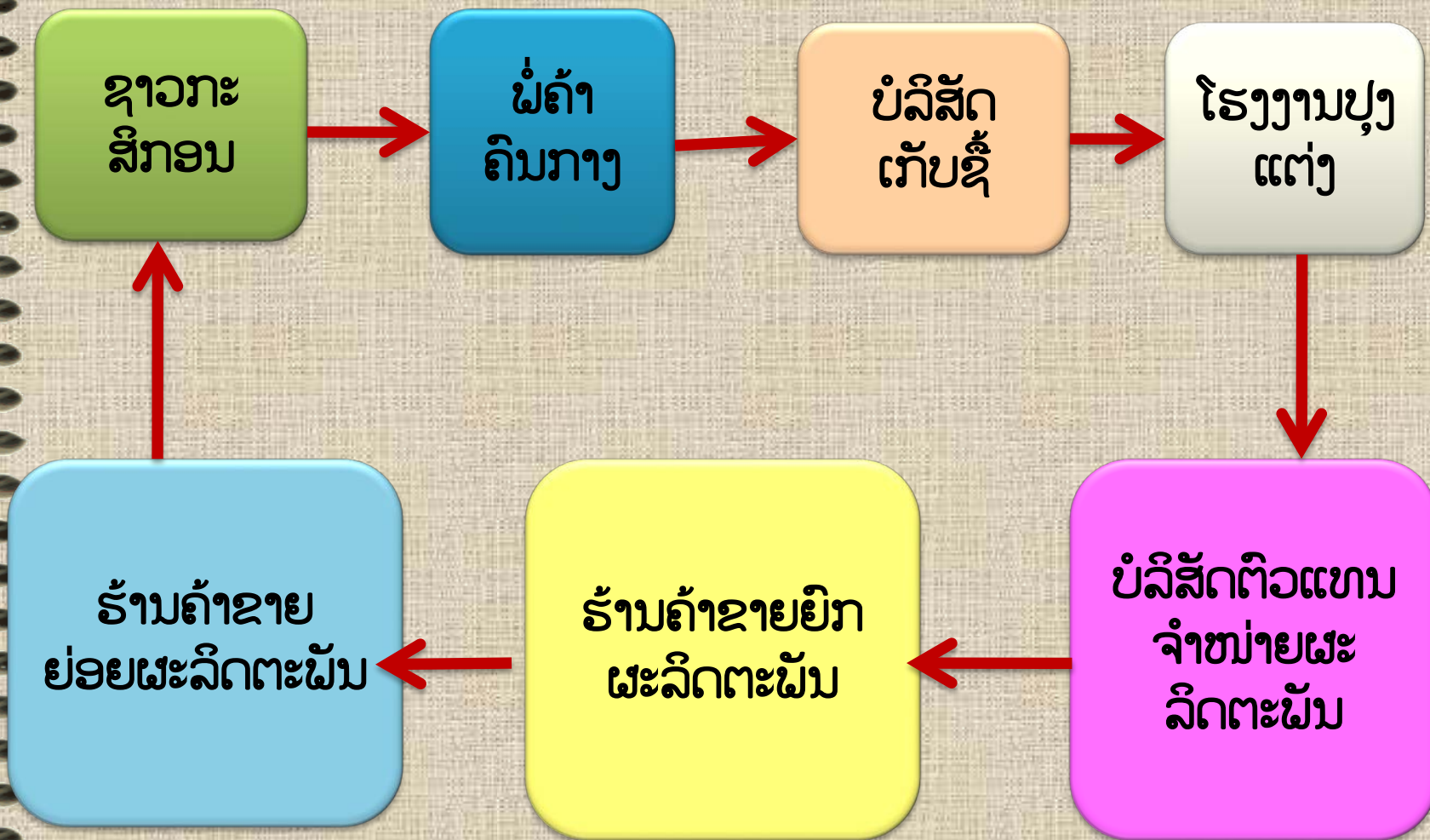
ຕົວແທນຜູ້ເກັບຊື້
ຂັ້ນບ້ານ

ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຂັ້ນ
ເມືອງ

ບໍລິສັດພາຍໃນ

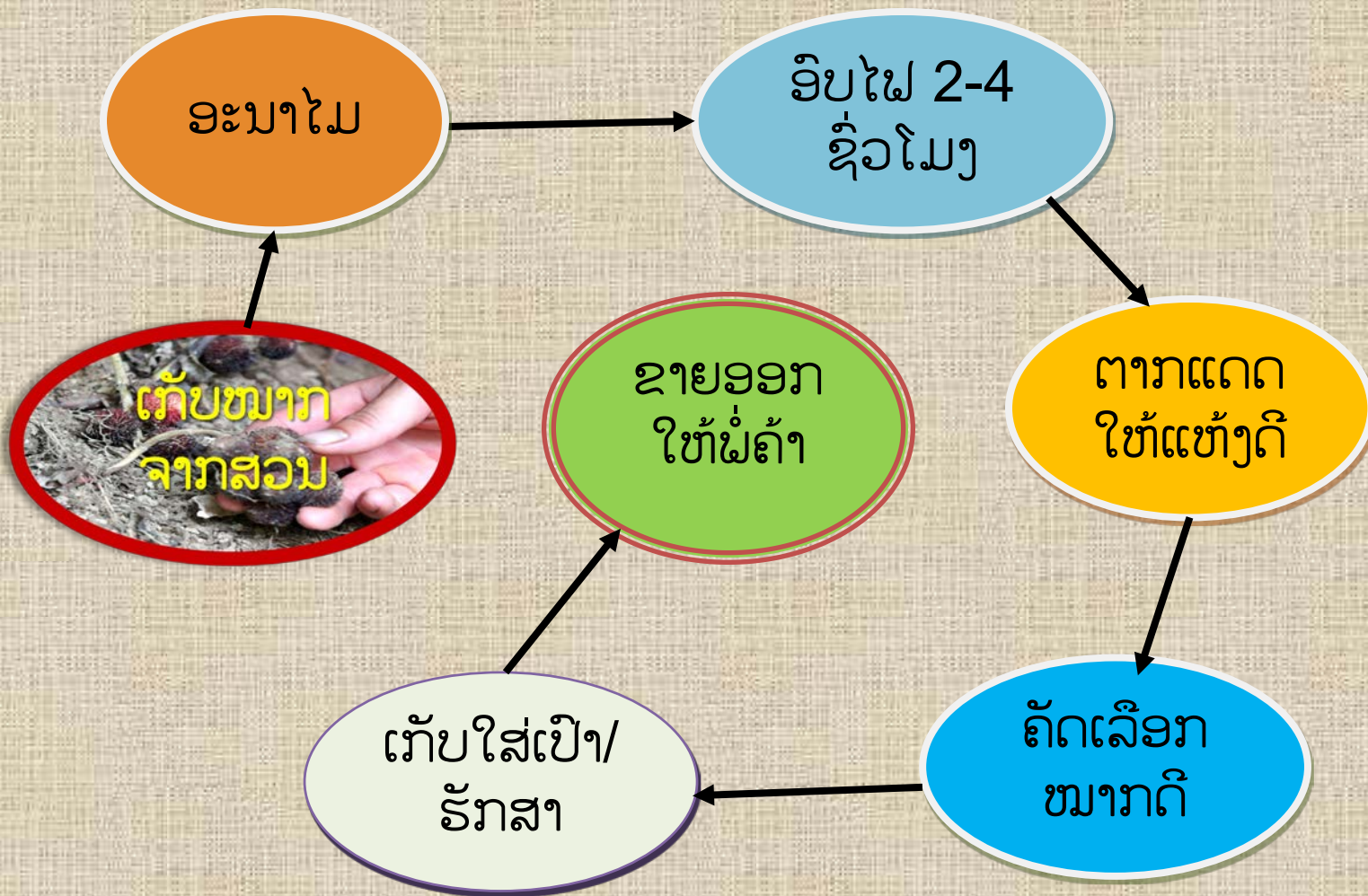
ບໍລິສັດຕ່າງປະເທດ

ຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າເພີ່ມ

ຂັ້ນຕອນການຜະລິດໝາກແໜ່ງ

ຕົວຢ່າງຮູບແບບການຂາຍ

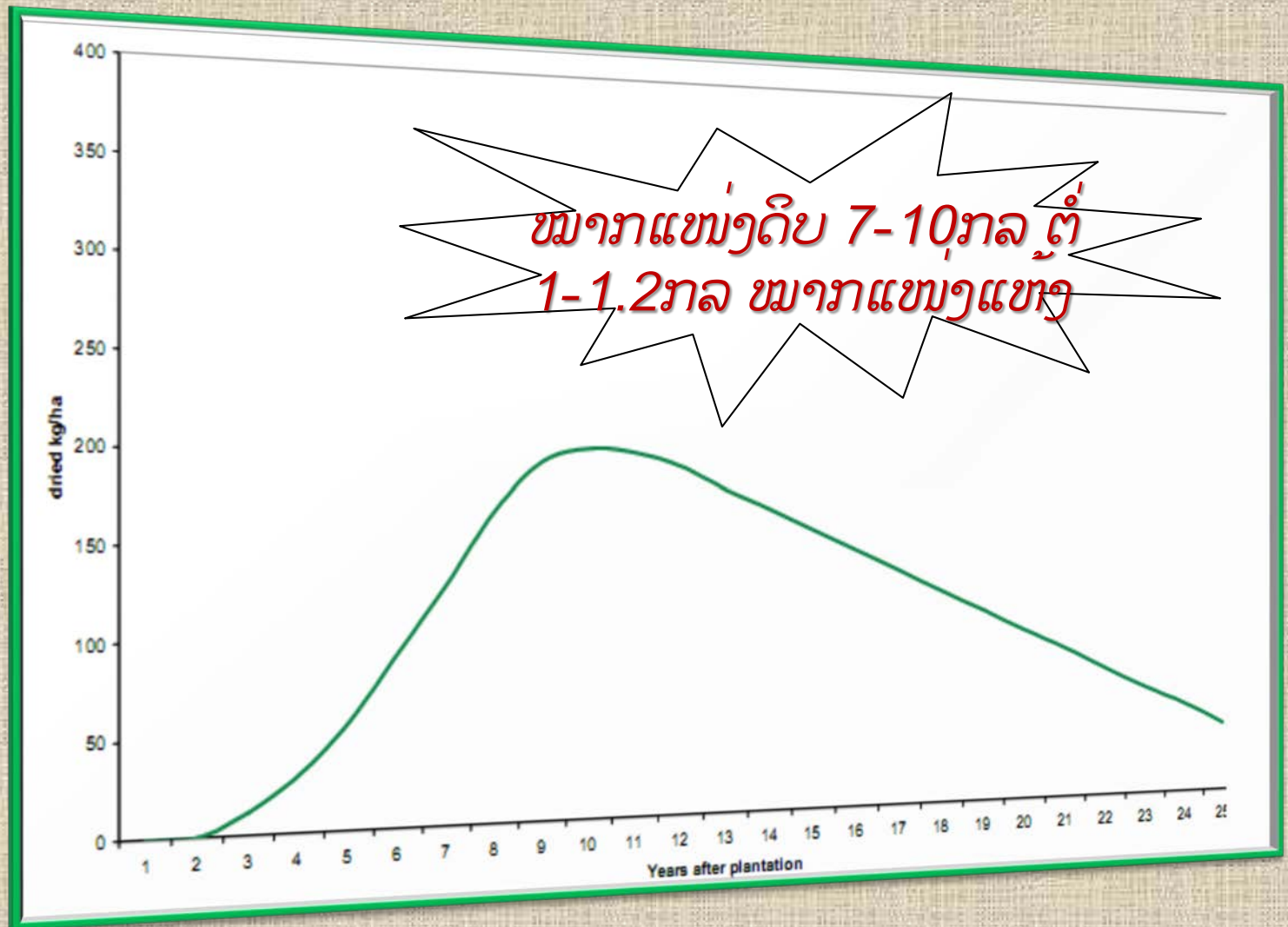

ຕົວຢ່າງ: ການໄລ່ລຽງເສດຖະກິດ ປຸກໝາກແໜ່ງປາກຊ່ອງ/1ຮຕ

ຫົວໜ່ວຍ: 1,000 ກີບ

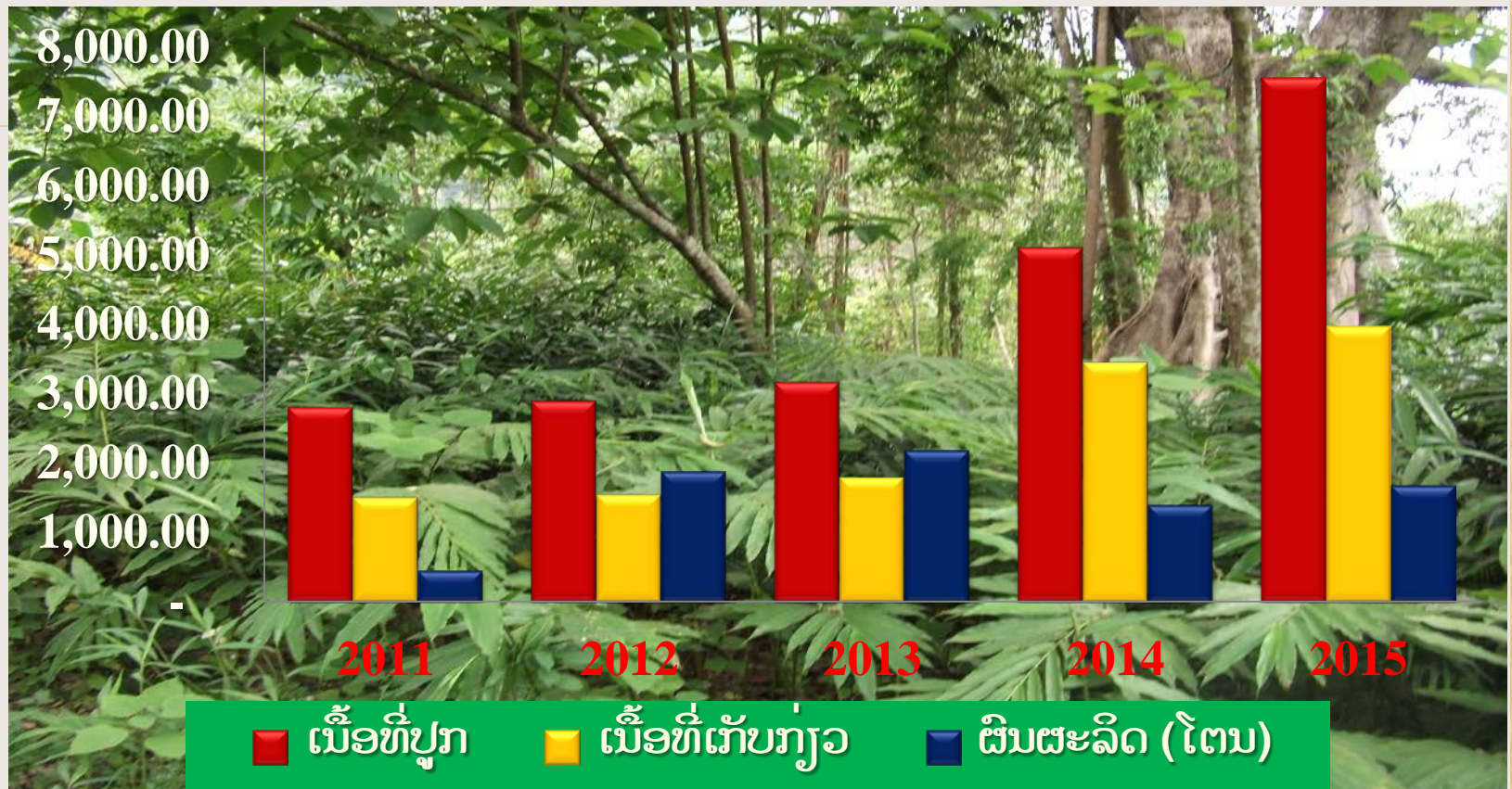
ເນື້ອໃນ/ ລາຍການ	ມູນຄ່າ ລົງທຶນ (ກີບ)	ຜົນຜະລິດ (ກລ)	ລາຄາຂາຍ (ກີບ)	ລາຍຮັບ (ກີບ)	ກຳໄລ (ກີບ)
ປີທີ 1	3,000				
ປີທີ 2	1,500				
ປີທີ 3	5,250	200	6,000	1,200	- 4,050
ປີທີ 4	1,500	500	8,000	4,000	- 1,550
ປີທີ 5	3,050	1,000	8,000	8,000	+4,950
ປີທີ 6		1,200	8,000	9,600	+8,100

ການໃຫ້ຜົນຜະລິດຂອງໝາກແໜ່ງ

ເນື້ອທີ່ປູກໝາກແໜ່ງກວາງຕຸງ (ປີ2011-2015)

ເນື້ອທີ່/ປີ	2011	2012	2013	2014	2015
ເນື້ອທີ່ປູກ	2,819.32	2,909.66	3,180.25	5,117.23	7,554.90
ເນື້ອທີ່ເກັບກ່ຽວ	1,523.32	1,563.00	1,812.25	3,462.25	3,979.97
ຜົນຜະລິດ (ໂຕນ)	457.00	1,875.60	2,175.60	1,394.30	1,671.59

ລາຄາໝາກແໜ່ງກວາງຕຸງ

➤ ລາຄາຊີ້ - ຂາຍ ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ ລະຫວ່າງແນວ
ຜິນກວາງຕຸງ ແລະປາກຊ່ອງ:

- ໝາກແໜ່ງກວາງຕຸງປະມານ 360,000-450,000
ກີບ/ກລ (ແຫ້ງ); ດິບ 30,000-50,000ກີບ/ກລ.

- ໝາກແໜ່ງປາກຊ່ອງ 50,000-80,000ກີບ/ກລ;
ດິບ 5,000-10,000ກີບ/ກລ.

ລາຄາສະເລ່ຍ ແຕ່ປີ 2010-2015

ຫົວໜ່ວຍ: 1,000 ກີບ

ປີ/ ປະເພດ	2010	2011	2012	2013	2014	2015
<u>ໝາກແຫ້ງ</u>						
ປ່າທໍາມະຊາດ	110	75	75	120	75	-
ປາກຊ່ອງ	50	55	60	90	50	-
ກວາງຕຸງ	80	100	200	280	400	415
<u>ໝາກດິບ</u>						
ປ່າທໍາມະຊາດ	14	14	14	12	12	-
ປາກຊ່ອງ	6	6	6	70	7	-
ກວາງຕຸງ	26	26	26	28	50	45

ທ່າແຮງ/ຈຸດແຂງຕະຫຼາດໜາກແໜ່ງ

- 1) ຂະບວນການຜະລິດເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະສາມາດຂະຫຍາຍໄດ້ຕື່ມໃນຕໍ່ໜ້າ.
- 2) ໄດ້ປຽບດ້ານພູມສັນຖານ (ຢູ່ໄກ້ກັບປະເທດຈີນ) ຊຶ່ງເປັນຕະຫຼາດໃຫ່ຍທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການໜາກແໜ່ງຫຼາຍ.
- 3) ພາກລັດ ກໍ່ຄືອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນຂັ້ນຕ່າງໆໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ໃຫ້ການຊື້ ນໍາ ແລະຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມຊາວກະສິກອນປູກແບບຍືນຍົງ.
- 4) ຊາວກະສິກອນຮັກມັກໃນການປູກພືດຊະນິດນີ້ ເພາະປູກງ່າຍ, ໃຊ້ແຮງງານໜ້ອຍ ແລະບໍ່ໄດ້ບົວລະບັດຫຼາຍຄັ້ງຄືພືດຊະນິດອື່ນ.
- 5) ເປັນໜຶ່ງໃນ 7 ພືດສິນຄ້າບຸລິມະສິດຂອງແຂວງ.
- 6) ຊາວກະສິກອນມີຄວາມພໍໃຈຕໍ່ລາຄາໜາກແໜ່ງ ຊຶ່ງສາມາດຊ່ວຍສ້າງລາຍໄດ້ທີ່ດີ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກໄດ້.

ຈຸດອອ່ນ

- 1) ຄວາມຮູ້ດ້ານການຕະຫຼາດຂອງພໍ່ຄ້າລາວຍັງຈໍາກັດ (ສ່ວນຫຼາຍເປັນນາຍໜ້າ) ຊຶ່ງບໍ່ໄດ້ພົວພັນຮ່ວມມືກັບບໍລິສັດແມ່ຜູ້ຮັບຊື່ໂດຍກົງ (ສ່ວນຫຼາຍຂາຍຕໍ່ໃຫ້ພໍ່ຄ້າກາງຂອງຈີນ) ເຮັດໃຫ້ຜູ້ຜະລິດເສຍປຽບຫຼາຍ ແລະລາຄາກໍ່ມີການຜັນປ່ຽນຕະຫຼອດ.
- 2) ຂະບວນການຜະລິດໝາກແໜ່ງຂອງຊາວກະສິກອນຍັງເຮັດແບບທໍາມະຊາດ (ຂາດການປຸງແຕ່ງ/ແປຮູບຂັ້ນພື້ນຖານ) ແລະການຜະລິດຍັງໜ້ອຍ
- 3) ພາກລັດ/ອົງການຈັດຕັ້ງກ່ຽວຂ້ອງຍັງບໍ່ທັນເຄື່ອນໃຫວຕິດຕາມກວດກາການລັກລອບເກັບຊື່ໝາກແໜ່ງທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບການ.

ໂອກາດ

- 1) ຕະຫຼາດໜາກແໜ່ງມີລັກສະນະໜັ້ນຄົງ ໂດຍສະເພາະຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດຈີນ
- 2) ປັບປຸງຮູບແບບການຜະລິດ ໂດຍຜ່ານຂັ້ນຕອນແປຮູບ/ປຸງແຕ່ງ (ຄັດແຍກປະເພດ, ຂະໜາດໜ່ວຍ, ຕາກອົບໃຫ້ແທ້ໆ...) ຈະເຮັດໃຫ້ມີມູນຄ່າເພີ່ມ.
- 3) ຈັດຕັ້ງເປັນກຸ່ມຜະລິດໜາກແໜ່ງສະເພາະ ເພື່ອສະດວກໃນການຄຸ້ມຄອງຮັກສາ ແລະ ສາມາດຕໍ່ລອງລາຄາຜົນຜະລິດໄດ້ດີກ່ວາ.
- 4) ສ້າງຕັ້ງເປັນອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼືສະມາຄົມ ເພື່ອເພີ່ມອຳນາດໃນການເຄື່ອນ ໄຫວ ຊື້-ຂາຍກັບບັນດາປະເທດເພື່ອນບ້ານ.

ອຸປະສັກ/ຄວາມສ່ຽງ

- 1) ຕະຫຼາດຫຼັກຂອງໜາກແໜ່ງຍັງຂຶ້ນກັບຕ່າງປະເທດ (ສປ ຈີນ)
- 2) ຍັງມີຂະບວນການລັກລອບເກັບຊື້ທີ່ຜິດລະບຽບ ໂດຍສະເພາະຜູ້ປະກອບການທີ່ບໍ່ມີໃບທະບຽນຖືກຕ້ອງ)
- 3) ລາຄາໜາກແໜ່ງໃນຕະຫຼາດຕ່າງປະເທດຂຶ້ນໆລຶງໆ ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມສ່ຽງດ້ານຕ້ອງໂສ້ການຕະຫຼາດ.
- 4) ຍັງບໍ່ໄດ້ກຳນົດມາດຖານຜົນຜະລິດໜາກແໜ່ງຢ່າງຈະແຈ້ງ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ສາມາດຢັ້ງຢືນຄຸນນະພາບໄດ້.

ຫົວຂໍ້ 3. ບາງບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້

1. ປະຈຸບັນຜະລິດຕະພັນໜາກແໜ່ງແມ່ນມີປະໂຫຍດຫຼາຍຢ່າງ ແລະ ມີຄວາມຕ້ອງການນັບມື້ນັບເພີ່ມຂຶ້ນ.
2. ການບຸກລຸກທຳລາຍປ່າໄມ້ ແລະເຄື່ອງປ່າຂອງດົງເປັນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ ເຮັດໃຫ້ມີຜົນກະທົບໂດຍກົງຕໍ່ຄວາມສົມດູນຂອງທຳມະຊາດ(ການຂຸດຄົ້ນນຳໃຊ້ຫຼາຍກວ່າການອະນຸລັກຮັກສາ ຫຼືປູກທົດແທນຄືນ).
3. ຕ້ອງໄດ້ຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມປູກໄປພ້ອມໆກັບການນຳໃຊ້ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ ໂດຍເລັ່ງໃສ່ການສິ່ງເສີມປູກແບບຢັ້ງຢືນ ແລະ ຕິດພັນກັບການສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ.

4. ໝາກແໜ່ງກວາງຕຸງເປັນພືດທີ່ບໍ່ທຳລາຍສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ເໝາະສົມ ປູກຢູ່ກ້ອງຕົ້ນໄມ້ໃຫ່ຍເພື່ອການຂະຫຍາຍຕົວທີ່ດີ, ໝາຍວ່າການປູກໝາກແໜ່ງນີ້ເປັນການປະກອບສ່ວນສຳຄັນໃນການຮັກສາປ່າໄມ້ ແລະ ລະບົບນິເວດຕ່າງໆໃນຂອບເຂດສວນປູກ ແລະ ບໍລິເວນໄກ້ຄຽງທັງເປັນການປົກປັກຮັກສາເຄື່ອງປ່າຂອງດົງນີ້ໃຫ້ຍືນຍົງ.

5. ການປົກປັກຮັກສາ, ຝຶນຝູ່ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ແລະ ຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ໃຫ້ປົກຄຸມຫຼາຍແມ່ນເພື່ອເພີ່ມທາງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງຜົນຜະລິດໝາກແໜ່ງໃຫ້ຫຼາຍ ກາຍເປັນສິນຄ້າສິ່ງອອກທີ່ໜັ້ນຄົງ ແລະ ເປັນການປະກອບສ່ວນຕໍ່ກັບການຍົກລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນເທື່ອລະກ້າວ.

6. ຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມໃຫ້ປະຊາຊົນບົວລະບັດຮັກສາສວນໝາກແໜ່ງ ໃຫ້ສາມາດຂະຫຍາຍພັນຢູ່ກ້ອງປ່າ ແລະ/ຫຼື ພື້ນຝູ່ສວນໝາກແໜ່ງທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ດ້ວຍເຕັກນິກທີ່ເໝາະສົມ.
7. ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ປູກຈິດສໍານຶກ ແລະ ສົ່ງຄວາມຮູ້ໃຫ້ປະຊາຊົນເຂົ້າໃຈເຖິງຄວາມຫມາຍຄວາມສໍາຄັນຂອງການອະນຸລັກຮັກສາເຄື່ອງປ່າຂອງດົງແບບຍືນຍົງ, ຊີວະນາໆພັນທີ່ມີຕໍ່ຄົນ, ສັດ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດອື່ນໆທີ່ມີການພົວພັນອາໃສຊຶ່ງກັນ ແລະກັນ ຢ່າງສ້າງສັນກົມກຽວ.
8. ປັບປຸງລະບົບລະບຽບການຄຸ້ມຄອງປ່າ, ການປຸງແຕ່ງເພີ່ມມູນຄ່າຂັ້ນພື້ນຖານ ແລະຈັດຕັ້ງກຸ່ມຜະລິດຂັ້ນ ເພື່ອໃຫ້ມີການບໍລິຫານຈັດການກຸ່ມໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສາມາດຕໍ່ລອງກັບຕະຫຼາດທີ່ຫຼາກຫຼາຍຂຶ້ນ.

ຫົວຂໍ້ 4. ບັນຫາຂອງໝາກແໜ່ງ

1. ເນື້ອທີ່ໝາກແໜ່ງໄດ້ຫຼຸດລົງ ຍ້ອນບໍ່ໄດ້ຮັບການຈັດສັນເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ ແລະ ກຳນົດເຂດປູກພືດນີ້ສະເພາະເຈາະຈົງ.
2. ບໍ່ມີກົດລະບຽບໃນການຄຸ້ມຄອງ-ປົກປັກຮັກສາປ່າໝາກແໜ່ງໃຫ້ເປັນຮູບປະທຳຢູ່ໃນແຕ່ລະບ້ານເທື່ອ.
3. ການເກັບກູ້ ແລະ ຈຳໜ່າຍໝາກແໜ່ງແບບຊະຊາຍ, ມີການຍາດແຍ່ງ ແລະ ລັກເກັບກູ້ໝາກແໜ່ງຂອງກັນ.
4. ບໍ່ທັນໄດ້ມີການຈັດຕັ້ງເປັນກຸ່ມຜະລິດ ແລະ ຍັງເຮັດແບບກະແຈກກະຈາຍເປັນຄອບຄົວໃຜລາວ.

5. ຜົນຜະລິດບໍ່ມີຄຸນນະພາບ (ເກັບໝາກອ່ອນ) ແລະ ຂາດການແປຮູບ ຫຼື ປຸງແຕ່ງຜົນຜະລິດຂັ້ນຜື້ນຖານກ່ອນຂາຍອອກ.
6. ຊາວກະສິກອນບາງຈຳນວນ ບາງປີໄດ້ພົບຫຼາຍບັນຫາໃນການປູກໝາກແໜ່ງ ໂດຍສະເພາະການຈັບໝາກໃນແຕ່ລະປີບໍ່ສະໝໍ່າສະເໝີກັນ, ບາງເຂດບໍ່ເປັນໝາກເລີຍ ຊຶ່ງສາຍເຫດຫຼັກກໍ່ຍ້ອນຂາດດ້ານເຕັກນິກໃນການປູກ ແລະ ບົວລະບັດຮັກສາ, ການກຳນົດຜື້ນທີ່ປູກທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ, ນອກນັ້ນໃນບາງເຂດຍັງຈຳກັດດ້ານຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ປູກອີກ.
7. ປະຊາຊົນຈຳນວນໜຶ່ງຍັງມີການບຸກລຸກທຳລາຍປ່າໄມ້ເພື່ອປູກເຂົ້າ, ປູກພືດອຸດສະຫະກຳອື່ນໆ ເຮັດໃຫ້ເນື້ອທີ່ປ່າແກ່ ກໍ່ຄືບ່ອນທີ່ຈະຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ປູກໝາກແໜ່ງຫລຸດລົງ ແລະ ຈຳກັດຮັດແຄບເຂົ້າ.

ບາງວິທີການແກ້ໄຂ

1. ເນື່ອງຈາກຈຸດພິເສດຂອງໝາກແໜ່ງກວາງຕຸງແມ່ນສາມາດປຸກຢູ່ກ້ອງຕົ້ນໄມ້ໃຫຍ່ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ມີຜົນຜະລິດດີ. ສະນັ້ນ ຕ້ອງຊອກຫາວິທີການຟື້ນຟູພື້ນທີ່ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ເວົ້າລວມ, ເວົ້າສະເພາະເນື້ອທີ່ປ່າຫມາກແໜ່ງໃຫ້ມີການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາໃຫ້ດີຂຶ້ນແບບຍືນຍົງ.
2. ຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມໃຫ້ປະຊາຊົນບົວລະບັດຮັກສາສວນໝາກແໜ່ງໃຫ້ສາມາດຂະຫຍາຍພື້ນຢູ່ກ້ອງປ່າ ແລະ/ຫຼື ຟື້ນຟູສວນໝາກແໜ່ງທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ດ້ວຍເຕັກນິກທີ່ເໝາະສົມ.

3. ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ປຸກຈິດສໍານຶກ ແລະ ສົ່ງຄວາມຮູ້ໃຫ້ປະຊາຊົນເຂົ້າໃຈເຖິງ ຄວາມຫມາຍຄວາມສໍາຄັນ ຂອງການອະນຸລັກຮັກສາເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ແບບຍືນຍົງ, ຊີວະນາໆພັນທີ່ມີຕໍ່ຄົນ, ສັດ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດອື່ນໆທີ່ມີ ການພົວພັນອາໃສຊຶ່ງກັນ ແລະກັນ ຢ່າງສ້າງສັນກົມກຽວ.

4. ປັບປຸງລະບົບລະບຽບການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້, ການປຸງແຕ່ງເພີ່ມມູນຄ່າຂັ້ນ ພື້ນຖານ ແລະຈັດຕັ້ງກຸ່ມຜະລິດຂຶ້ນ ເພື່ອໃຫ້ມີການບໍລິຫານຈັດການກຸ່ມ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນ ແລະ ສາມາດຕໍ່ລອງກັບຕະຫຼາດທີ່ຫຼາກຫຼາຍຂຶ້ນ.

5. ມີຄວາມຈໍາເປັນຕ້ອງໄດ້ຕອບສະໜອງປັດໄຈນໍາເຂົ້າຈໍານວນໜຶ່ງ ສໍາລັບ ເປັນຕົ້ນທຶນ ແລະ ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ ເພື່ອ ຈະນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການແລກປ່ຽນບົດຮຽນສິດສອນ ລະຫວ່າງຊາວກະສິ ກອນດ້ວຍກັນ ແລະຊາວກະສິກອນກຸ່ມເກົ່າກັບກຸ່ມໃໝ່.

ເຕັກນິກພື້ນຖານ ການປູກໝາກແໜ່ງກວາງຕຸງ

ເງື່ອນໄຂສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ເໝາະສົມ

1. ອຸນນະພູມ: ເໝາະສົມທີ່ສຸດ ປະມານ 22° C.
2. ຄວາມຊຸ່ມຊື່ນ: ຄວາມຊຸ່ມຊື່ນໃນອາກາດຫລາຍກວ່າ 75%, ໄລຍະອອກ ດອກ 90%, ດິນຕ້ອງມີຄວາມຊຸ່ມຊື່ນບໍ່ຕໍ່າກວ່າ 20%.
3. ແສງສະຫວ່າງ: ຕ້ອງມີແສງແດດເຂົ້າຫາພື້ນທີ່ປູກ 40% ແລະໃນຊ່ວງເປັນໝາກ 50-60% .
4. ດິນ: ມີຄວາມຊຸ່ມຊື່ນບໍ່ຕໍ່າກວ່າ 20% ແລະ PH 6-7,5;
5. ແມງໄມ້:
6. ປະລິມານນໍ້າຝົນ: ສະເລັຍ 1,000 – 2,400 ມມ/ປີ.

ພື້ນທີ່ບູກຄູ່ຮ່ວມຫ້ວຍແມ່ນເໝາະສົມທີ່ສຸດ

ພື້ນທີ່ປູກທີ່ຖືກແສງແດດສ່ອງໃນຍາມເຊົ້າ
ແມ່ນດີກວ່າພື້ນທີ່ຖືກແສງແດດສ່ອງໃນຕອນແລງ

ພື້ນທີ່ປູກ ຕ້ອງມີແສງແດດສ່ອງເຖິງ 40%

ພື້ນທີ່ປ່າແກ່ ແມ່ນໝາະສົມທີ່ສຸດໃນການປູກ

ພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ ທີ່ມີອາຍຸ 5 ປີຂຶ້ນໄປກໍ່ສາມາດປູກໄດ້

ອະນາໄມພື້ນທີ່ບູກ ໃຫ້ໂລ່ງແຈ້ງສະເໝີ

ເບ້ຍບູກທີ່ເໝາະສົມ

ອາຍຸ 1 ປີ

ແນວພັນສໍາລັບບູກກັບທີ່

ແນວພັນສໍາລັບເຄື່ອນ
ຍ້າຍໄປບູກຢູ່ໄກ

ວິທີປູກ
ຖົ່ມພຽງແຕ່ເຫງົ້າ

ບົວລະບັດຮັກສາສວນບຸກໝາກແຫ່ງ
ຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີ ໂດຍສະເພາະຫຼັງເກັບກູ້ຜົນຜະລິດແລ້ວ

ການເກັບກູ້ໝາກແໜ່ງທີ່ໄດ້ຄຸນນະພາບ

ສາຍເຫດທີ່ໝາກແໜ່ງບໍ່ຈັບໝາກ

(ບາງປີຈັບຫຼາຍ, ຈັບໜ້ອຍ ຫຼືບາງປີບໍ່ຈັບ)

- 1) ຂາດການອະນາໄມ (ສວນຕົບຫຼາຍ) ລົມບໍ່ລ່ວງ ແມງໄມ້ເຂົ້າໄປບໍ່ທົ່ວເຖິງ ພື້ນທີ່ສວນ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ສາມາດປະສົມລະອອງເກສອນໝາກແໜ່ງໄດ້.
- 2) ພື້ນທີ່ບໍ່ມີຕົ້ນໄມ້ໃຫຍ່ບັງແສງແດດກ້າພາໃຫ້ດິນແຫ້ງແລ້ງ ໃນຊ່ວງອອກ ດອກບໍ່ທັນໄດ້ປະສົມເກສອນແຕ່ດອກແຫ່ວກ່ອນ ຫຼືເມື່ອຈັບໝາກແລ້ວ ໝາກນັ້ນກໍ່ແຫ່ວໄປເອງ ຍ້ອນຄວາມຊຸ່ມບໍ່ພຽງພໍ.
- 3) ພື້ນທີ່ສວນຖືກແສງແດດສ່ອງຫຼາຍກວ່າ 6 ຊົ່ວໂມງ/ມື້ ເຮັດໃຫ້ຄວາມຊຸ່ມ ຂອງດິນ ແລະ ອາກາດຕໍ່າ ເປັນເຫດໃຫ້ການປະສົມເກສອນບໍ່ໄດ້ດີ.
- 4) ດິນຂາດຝຸ່ນ (ທາດອິນຊີວັດຖຸໃນດິນບໍ່ຫຼາຍ) ເຮັດໃຫ້ການຈະເລີນເຕີບໂຕ ຂອງຕົ້ນບໍ່ດີ, ການອອກດອກໜ້ອຍ, ຕົ້ນໜ້ອຍ ແລະອອ່ນເພຍ ສຸດທ້າຍ ກໍ່ລົ້ມ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດ.
- 5) ບໍ່ມີແຮງງານ ແລະ ເວລາພຽງພໍໃນການບົວລະບັດຮັກສາ ...
  - ສະຫຼຸບແລ້ວແມ່ນຍ້ອນພື້ນທີ່ ແລະແຮງງານ, ຖ້າມີພື້ນທີ່ປູກເໝາະສົມແລ້ວ ແຕ່ແຮງງານບໍ່ພຽງພໍກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ໝາກແໜ່ງບໍ່ສາມາດຈັບໝາກໄດ້ດີ.

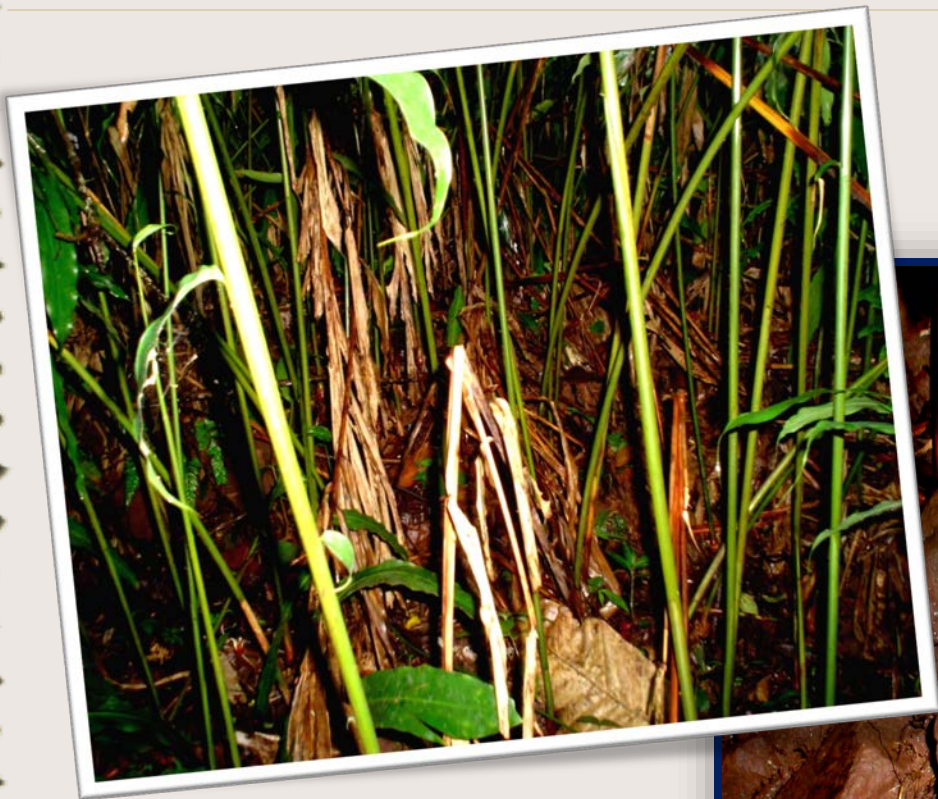

ສວນບຸກໝາກແໜ່ງທີ່ຂາດການອະນາໄມ

ຄວາມແຕກຕ່າງຂອງພື້ນທີ່ (ພື້ນທີ່ຂາດການບົວລະບັດຮັກສາ ແລະພື້ນທີ່ອະນາໄມດີ)

ປະສານພົວພັນຕື່ມ

ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ບ່າໄມ້ແຂວງຜົ້ງສາລີ

ຂະແໜງສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະ ສະຫະກອນ

ໂທລະສັບ: (088) 210 011; 210 177;

Email: souvanthongx@yahoo.com;

kpy_chit@yahoo.com

ຂໍຂອບໃຈສໍາລັບການຕິດຕາມ
ສະບາຍດີ ...!